

Брюксел, 29.1.2013
COM(2013) 23 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно доброволната схема за екопроектиране за оборудване за получаване на изображения

(текст от значение за ЕИП)

{SWD(2013) 14 final}
{SWD(2013) 15 final}

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно доброволната схема за екопроектиране за оборудване за получаване на изображения

(текст от значение за ЕИП)

1. Въведение и правна рамка

Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (Директивата за екопроектирането)¹ осигурява правната рамка за определяне на изисквания за екопроектиране за избрани приоритетни продуктови групи.

Съгласно член 15, параграф 2, букви а) до в) от Директивата за екопроектирането една приоритетна продуктова група трябва да бъде обхваната или от задължителна мярка за прилагане (т.е. регламент на Комисията), или от мярка за саморегулиране (напр. доброволно споразумение, сключено от отрасъла), ако отговаря на три условия: i) тя е със значителен обем на продажбите, (ii) оказва значително въздействие върху околната среда и iii) притежава значителен потенциал за подобрене.

Освен това, в съображение 18 от Директивата за екопроектирането се посочва, че приоритетните продуктови групи следва да бъдат по-скоро обект на алтернативни начини за действие, като отраслово саморегулиране или доброволни споразумения, отколкото на задължителни мерки за изпълнение, ако с такова действие е вероятно да се постигнат целите на политиката по-бързо или с по-малки разходи, отколкото с въвеждането на задължителни изисквания.

Доброволните споразумения или други мерки за саморегулиране могат да бъдат разглеждани като алтернатива на мерките за прилагането в контекста на Директивата за екопроектирането, при условие че те отговарят на критериите, формулирани в приложение VIII към Директивата за екопроектирането.

2. Доброволна схема, предложена от отрасъла за оборудването за получаване на изображения

В член 16, параграф 2, буква а) от Директивата за екопроектирането се предвижда Комисията да въведе мерки за прилагане за продуктите групи офис оборудване и битова електроника, които притежават голям потенциал за икономически ефективно намаляване на емисиите на парникови газове.

Комисията поръча предварителни проучвания за продуктите групи офис оборудване и битова електроника, включително оборудване за получаване на изображения.

Предварителното проучване относно оборудването за получаване на изображения² потвърди, че тази продуктова група отговаря на критериите, посочени в член 15 от

¹ ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10.

² Предварително проучване за енергопотребяващи продукти „Обособена позиция 4 — оборудване за получаване на изображения, копирни машини, факсапарати, принтери, скенери, многофункционални устройства“, извършено от консорциум от шест дружества, включващ Fraunhofer IZM, Öko-Institut, Bio Intelligence Service, Deutsche Umwelthilfe, PE Europe и CODDE. Окончателните доклади бяха публикувани през декември 2007 г. и май 2008 г. Документация е на разположение на уебсайта за проучването <http://www.ecoimaging.org/>.

Директивата за екопроектирането. По-конкретно, тя е със значителен обем на продажбите, оказва значително въздействие върху околната среда и притежава значителен потенциал за подобрене. Поради това оборудването за получаване на изображения следва да бъде обхванато от мярка за прилагане или за саморегулиране.

Дружества, осъществяващи дейност на пазара за оборудване за получаване на изображения, предложиха доброволна схема в ЕС за продуктовата група за получаване на изображения и за тази цел беше сключено доброволно споразумение за определяне на специфични изисквания за екодизайн за оборудването за получаване на изображения, пускано на пазара на ЕС. Доброволната схема беше одобрена на 16 февруари 2011 г.

Изчислено е, че ангажиментите, поети от страните, подписали доброволното споразумение, ще доведат до спестяването на 15 TWh енергия през 2020 г., което се равнява на 4,1 милиона тона емисии на CO₂, а през периода 2011—2020 г. — на 130 TWh, което се равнява на 36 милиона тона емисии на CO₂.

Доброволната схема, предложена от отрасъла, беше предмет на пълна оценка от Комисията на нейното въздействие³ и на консултации със заинтересованите страни по време на Консултативния форум по екопроектиране⁴, учреден съгласно член 18 от Директивата за екопроектирането.

Заклучението от оценката на въздействието е, че предложената доброволна схема ще постигне целите на политиката по-бързо и с по-малко разходи отколкото въвеждането на задължителни изисквания. Заклучава се също така, че съгласно приложение VIII към Директивата за екопроектирането при предложената схема са спазени всички разпоредби на Договора (по-конкретно правилата на вътрешния пазар и конкуренцията), международните ангажименти на ЕС (включително многостранните търговски правила), целите на Директивата за екопроектирането и специфичните критерии за оценка, т.е.: i) открит достъп за участие, ii) добавена стойност, iii) представителност, iv) количествени и поетапни цели, v) участие на гражданското общество, vi) мониторинг и докладване, vii) икономическа ефективност на прилагането на инициатива за саморегулиране, viii) устойчивост, и ix) съвместимост на стимулите.

3. Елементи на доброволното споразумение

В доброволното споразумение, сключено от отрасъла, се определят специфични изисквания за екопроектиране за оборудването за получаване на изображения, пускано на пазара на ЕС. Продуктите, обхванати от споразумението, подлежат и на доброволно енергийно етикетирание по програмата Energy Star, определяща изисквания за енергийно етикетирание на различни видове офис оборудване, включително оборудване за получаване на изображения. Както се изисква от Директивата за екопроектиране, подписаните тази доброволна схема представляват голямо мнозинство в съответния икономически сектор. Съгласно споразумението всяка подписала го страна се задължава поне 90% от всички пускани от нея на пазара модели на оборудване за получаване на изображения да отговарят на минималните изисквания за енергийна ефективност по отношение на типичната консумация на електроенергия (ТКЕ) и режима на работа. Освен това всички модели принтери следва да притежават

³ Комитетът за оценка на въздействието даде своето положително становище относно оценката на въздействието на 21 септември 2012 г.

⁴ Доброволната схема за оборудване за получаване на изображения беше обсъдена на два пъти от Консултативния форум по екопроектиране, а именно на неговите заседания, проведени на 12 октомври 2009 г. и 9 октомври 2012 г.

способността да печатат в режим N-up⁵ като стандартна характеристика и да отговарят на изискванията по отношение на касетите (напр. конструкцията им да не възпрепятства повторната употреба/рециклирането и използването на касети на други производители). Всички нови продукти следва също така да отговарят на изискванията за рециклиране (напр. лесно разглобяване и маркиране на пластмасите). Накрая, подписалите страни се ангажираха да се съобразяват с изискванията за предоставяне на специфична информация (напр. информация за ресурсната и енергийната ефективност).

В допълнение към определянето на изисквания за екопроектиране, със споразумението се учредяват два административни органа:

- Управителен комитет с административни функции по споразумението, който се състои от представители на подписалите го страни и на Европейската комисия⁶, и
- независим инспектор, който оценява спазването на ангажиментите по споразумението от отделните подписали го страни и представя на Комисията доклади за съответствието⁷.

В споразумението също така се определят задължения за докладване, като се посочва, че всяка страна по споразумението трябва да предоставя изискваната информация на независимия инспектор, като в противен случай тя рискува да загуби статута си като такава.

Освен това в споразумението се предвижда процедура, позволяваща на Управителния комитет да изменя разпоредбите на споразумението — по-специално да привежда строгостта на изискванията към положението на пазара. Съгласно тази процедура изискванията, определени в доброволното споразумение, ще бъдат преразглеждани три месеца след публикуването на нова версия на изискванията по програмата Energy Star за оборудване за получаване на изображения. В случая с оборудването за получаване на изображения е от значение гъвкавият подход по отношение на определянето на съответните параметри и установяването на приложимите изисквания, тъй като техните функции се развиват бързо.

С цел на всички заинтересовани страни и особено на потенциални страни по споразумението, своевременно да се предоставя точна и актуална информация за изискванията, които се отнасят за оборудването за получаване на изображения, най-новата версия на доброволното споразумение винаги ще бъде публикувана заедно с оценката на въздействието и настоящия доклад в посветения на политиката за екопроектиране раздел на уебсайта Еуропа на Комисията⁸, както и на уебсайта, посветен на настоящата схема⁹.

4. Приемане на доброволната схема

Тъй като чрез доброволна схема, предложена от отрасъла за оборудване за получаване на изображения, целите на политиката ще се постигнат по-бързо или с по-малко разходи отколкото чрез задължителни изисквания, и тъй като тя е в съответствие с всички критерии, които са посочени в приложение VIII към Директивата за

⁵ Способност да отпечатват няколко страници на документ върху един лист хартия, когато принтерът се управлява от оригиналния софтуер, предоставен от производителя.

⁶ Представители на държавите — членки на ЕС, държавите от ЕАСТ/ЕИП и неправителствените организации имат статут на наблюдатели.

⁷ Докладите за съответствието се предоставят на заинтересованите страни и се обсъждат с тях.

⁸ http://ec.europa.eu/energy/efficiency/labelling/agreements_en.htm.

⁹ www.eurovaprint.eu

екопроектирането, Комисията приема пусканото на пазара на ЕС оборудване за получаване на изображения да подлежи на доброволната схема за екопроектиране, въведена от отрасъла за оборудване за получаване на изображения. Условието за схемата са изложени в доброволното споразумение, сключено от отрасъла.

Комисията счита тази доброволна схема за валидна алтернатива на мярка за прилагане на екопроектиране. Поради това Комисията ще се въздържа от въвеждането на задължителни изисквания за екопроектиране за оборудването за получаване на изображения, пускано на пазара на ЕС, докато доброволното споразумение и всякакви последващи версии, сключени по предложената доброволна схема, отговарят по мнението на Комисията на целите и общите принципи, определени в Директивата за екопроектирането.

По-специално, доброволната схема трябва да продължи да бъде в съответствие, през целия период на своето прилагане, с общите принципи, определени в Директивата за екопроектирането, включително: принос за постигане на целите на политиката на Директивата за екопроектирането; откритост за участие на всички дружества с дейност на пазара на оборудване за получаване на изображения; обхващане на голямата част от съответния икономически сектор¹⁰; яснота и недвусмисленост на нейните срокове и условия; прозрачност; добре разработена система за мониторинг; и липса на несъразмерна административна тежест. Освен това всякакви специфични изисквания за екопроектиране за оборудването за получаване на изображения, пускано на пазара в ЕС, които са определени в доброволното споразумение и в последващи версии, сключени по доброволната схема, следва да осигуряват добавена стойност по отношение на подобряването на общите екологични показатели на обхванатите продукти.

Освен това, както се изисква от Комисията и заинтересованите страни¹¹, подписалите доброволната схема трябва да:

- оценяват непрекъснато напредъка в прилагането на схемата,
- работят съвместно със службите на Комисията, държавите членки и заинтересованите страни за непрекъснато подобряване на екологичните показатели на оборудването за получаване на изображения, по-специално чрез постоянно намаляване на целевите стойности за консумацията на енергия, определени в доброволното споразумение, както и да включват други важни екологични аспекти, когато е целесъобразно,
- работят съвместно със службите на Комисията, държавите членки и заинтересованите страни за подобряване на механизма за докладване и на правилата за одит,
- предоставят съответните данни в предписаните в доброволното споразумение срокове, за да се даде възможност на Комисията и на заинтересованите страни да наблюдават дали се постигат целите на споразумението, като всяка страна по споразумението се ангажира да предоставя информация за всички модели оборудване за получаване на изображения, които тя пуска на пазара на ЕС, както и информация за консумацията на енергия и за други екологични характеристики, обхванати от доброволното споразумение (напр. лекота на рециклиране и изисквания за информация) за всеки модел оборудване за получаване на изображения, който е предмет на доброволното споразумение, и

¹⁰ Поне 70 % от продуктите, пускани на пазара.

¹¹ Заседание на Консултативния форум за екопроектиране, състояло се на 9 октомври 2012 г.

- полагат усилия за привличане за активно участие в схемата на потенциални страни по споразумението.

5. Мониторинг на доброволната схема

Както се изисква в точка 6 от приложение VIII към Директивата за екопроектирането, Комисията, подпомагана от Консултативния форум по екопроектиране и от Комитета, посочен в член 19, параграф 1 от Директивата за екопроектирането, ще наблюдава прилагането на доброволната схема, и по-специално на нейното съответствие с общите принципи, както и на целесъобразността на изискванията за екопроектиране, определени в доброволното споразумение и в последващите версии.

Комисията ще обръща специално внимание на спазването на задълженията за докладване и на правилата за мониторинг, определени в Директивата за екопроектирането, в съществуващите насоки на Комисията и в самото споразумение. По-специално, Комисията ще проверява дали разпоредбите на споразумението и тяхното прилагане от подписалите споразумението позволяват на Комисията и на заинтересованите страни (в това число на националните органи) да извършват ефективен мониторинг на резултатността на споразумението и доколко успешно постига то целите си.

Ако Комисията заключи, че целите и общите принципи на Директивата за екопроектирането, както са отразени в доброволната схема, няма да бъдат изпълнени и/или подписалите доброволната схема няма да постигнат постоянно намаление с течение на времето на целевите стойности за консумацията на енергия и повишат изискванията по несвързани с енергията аспекти съгласно доброволното споразумение или включат, когато това е целесъобразно, нови подходящи екологични аспекти в последващи версии, Комисията ще приеме изисквания за екопроектиране за оборудването за получаване на изображения чрез задължителна мярка за прилагане.

6. Заключение

Доброволната схема за екопроектиране, предложена от отрасъла за оборудване за получаване на изображения, е в съответствие с всички разпоредби на Договора, международните ангажименти на ЕС и специфичните критерии за оценка, така че съгласно Директивата за екопроектирането тя се счита за валидна.

Оценката на Комисията показва, че с тази доброволна схема за екопроектиране целите на политиката ще се постигнат по-бързо и с по-малко разходи отколкото с въвеждането на задължителни изисквания.

Комисията приема, че оборудването за получаване на изображения, пускано на пазара на ЕС, следва да подлежи на доброволната схема за екопроектиране. Условието за схемата са изложени в доброволното споразумение, сключено от отрасъла.

Комисията счита тази доброволна схема за валидна алтернатива на въвеждането на мярка по прилагане на екопроектиране, така че засега ще се въздържа да определя задължителни изисквания за екопроектиране за оборудването за получаване на изображения, пускано на пазара на ЕС.

Комисията ще извършва постоянен мониторинг на прилагането на доброволната схема. Ако при него се установи, че целите и общите принципи на Директивата за екопроектирането не са изпълнени, Комисията ще въведе изисквания за екопроектиране за оборудването за получаване на изображения чрез задължителна мярка за прилагане.